

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/55485,Niemiecko-rosyjska-geneza-zagłady-europejskich-Zydow.html>

Patrol policji niemieckiej przeszukuje dom zamieszkały przez Żydów, kwiecień 1941 r. Fot. NAC

ARTYKUŁ

Niemiecko-rosyjska geneza zagłady europejskich Żydów

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: MARCIN URYNOWICZ 30.12.2019

Zagłada europejskich Żydów w okresie II wojny światowej pomimo wielkiej liczby publikacji naukowych wyjaśniających jej przyczyny, przebieg i konsekwencje wciąż wzbudza zainteresowanie badaczy, a wraz z popularyzacją

wiedzy historycznej także opinii masowej.

Z uwagi na rozproszenie oraz ogromną liczbę stopniowo odkrywanych źródeł archiwalnych, wciąż pojawiają się nowe koncepcje tłumaczące poszczególne jej aspekty. Niejednokrotnie mają one charakter kontrowersyjny.

Teoria rosyjsko-niemieckiej genezy Holocaustu

Tak bez wątplenia jest w przypadku koncepcji, która ideologicznej genezy Holocaustu dopatruje się w połączeniu radykalnych niemieckich i rosyjskich teorii nacjonalistycznych. Głosi ona, że sam ruch volkistowski w Niemczech oraz jego ekstremistyczne uosobienie w postaci partii nazistowskiej Adolfa Hitlera, nie byłby w stanie wypracować ideologicznej konieczności wymordowania europejskich Żydów, gdyby nie wkład setek tysięcy radykalnie prawicowych białych emigrantów z carskiej Rosji szukających w Niemczech schronienia przed rewolucją bolszewicką. Dopiero ta wybuchowa mieszanka fałszywych wierzeń i przekonań podpartych filozofią wielkich niemieckich i rosyjskich myślicieli ukształtowała ostateczny *Weltanschauung* narodowych socjalistów, pozwalający im z pełnym przekonaniem o słuszności podjętej decyzji rozpocząć fizyczną eksterminację ludności żydowskiej i traktować go jako jeden z celów prowadzonej przez nich wojny.

Sam ruch volkistowski w Niemczech oraz jego ekstremistyczne uosobienie w postaci partii nazistowskiej Adolfa Hitlera, nie byłby w stanie wypracować ideologicznej konieczności wymordowania europejskich Żydów, gdyby nie wkład setek tysięcy radykalnie prawicowych białych emigrantów z carskiej Rosji szukających w Niemczech schronienia przed rewolucją bolszewicką.

Zwolennicy tej koncepcji wskazują na ogromną rolę, jaką na ruch nazistowski Adolfa Hitlera wywarła tajna organizacja niemiecka o nazwie *Aufbau: Wirtschafts-politische Vereinigung fur den Osten* (Odbudowa: Gospodarczo-polityczna organizacja na rzecz Wschodu), która nie tylko skupiała przybyłych i ukształtowanych

mentalnie w Rosji volkistowsko zorientowanych Niemców ale przede wszystkim współpracowała z organizacjami białych emigrantów w Niemczech propagując i szerząc głoszone przez nich hasła nacjonalistyczne, antybolszewickie i antysemityczne. O ile Rosjanie czerpiąc inspiracje z pisarzy mistyków (Fiodor Dostojewski czy Władymir Sołowjow) propagowali wyższość prawosławia i ostrzegali, że nadciąga apokaliptyczna bitwa pomiędzy Rosją a międzynarodowym spiskiem żydowskim (jakim m.in. była rewolucja bolszewicka), w której Rosjanie przyjmą rolę Chrystusa, zaś Żydzi Antychrysta), o tyle odkupicielski aspekt niemieckiej myśli volkistowskiej (zbudowany na teoriach Arthura Schopenhauera, Richarda Wagnera i Houstona S. Chamberlaina) podkreślał konieczność przeciwstawienia się przez Niemców materialistycznym Żydom i odrzucenia woli życia, aby w ten sposób osiągnąć zbawienie. Dzięki *Aufbau*, który umożliwił ścisłą współpracę radykalnych Niemców i Rosjan na rzecz obalenia tak Republiki Weimarskiej jak i bolszewickiej Rosji, możliwa była synteza tych wszystkich powyższych teorii. Została ona zaakceptowana jako naczelną myśl ideologii nazistowskiej. Jej sztandarowymi hasłami stały się od tej pory antybolszewizm (przy jednoczesnym wzorowaniu się na nim), antysemityzm oraz światowy spisek żydowski zagrażający światu, któremu jedynie Niemcy są w stanie się przeciwstawić dzięki swej duchowej sile i odrzuceniu materializmu. W ten bowiem sposób można było nie tylko wytłumaczyć upadek Niemiec w roku 1918 (na wzór tego jak białogwardziści tłumaczyli upadek Rosji carskiej) ale także wskazać wrogów i działać w pełnym przekonaniu o słuszności swego postępowania.

Aufbau

Aufbau nie tylko ściśle współpracował z Hitlerem w latach 1919-1923 ale także przekazywał mu znaczne sumy pieniędzy na rozwój działalności pochodzących często ze źródeł rosyjskich. Z organizacji tej rekrutowali się także najbliżsi współpracownicy Hitlera, którzy kształtowali jego poglądy odnośnie wschodu. Na czele *Aufbau* stał Max von Scheubner-Richter, który poległ idąc obok Hitlera podczas puczu monachijskiego 9 listopada 1923. Człowiek ten nie tylko dzięki swym kontaktom zainicjował współpracę Hitlera z gen. Ludendorffem, ale także stał się głównym mentorem ruchu nazistowskiego (do którego przystąpił) odnośnie polityki wobec Rosji. Nie przypadkiem Hitler utrzymywał później, że był to jedyny jego niezastąpiony współpracownik.

Obok Scheubner-Richtera wśród najważniejszych członków *Aufbau* znaleźli się także: generał Wasyl Biskupski (jeden z przywódców białej emigracji w Niemczech), pułkownik Iwan Poltawec-Ostrianica (widziany jako przywódca proniemieckiej Ukrainy), porucznik Piotr Szabelski-Bork, pułkownik Fiodor Winberg i Alfred Rosenberg. Ten ostatni to nie tylko przyszły główny ideolog III Rzeszy oraz *Reichminister* okupowanych w latach II wojny światowej ziem wschodnich.

Protokoły mędrców Syjonu i ich wpływ na Hitlera

Także członkom *Aufbau* ruch nazistowski zawdzięczał przywiezienie z byłej carskiej Rosji do Berlina Protokołów mędrców Syjonu, sfałszowanego dokumentu, który po przetłumaczeniu na niemiecki wywarł

ogromny wpływ na narodowych socjalistów i innych antysemitów na całym świecie. Przywiózł go w/w porucznik Szabelski-Bork i przekazał Ludwigowi Mullerowi von Hausenowi (jednemu z przywódców volkistowskiego i antysemitowskiego ruchu w Niemczech).

Zajadle antysemitowskie i antybolszewickie poglądy Hitlera ukształtowały się dopiero pod wpływem *Aufbau* i głoszonych przez te organizacje niemiecko-rosyjskich koncepcji światopoglądowych.

Dzięki *Aufbau* działającemu za pośrednictwem białych emigrantów ruch nazistowski Hitlera pozyskiwał także środki finansowe ze Stanów Zjednoczonych od Henry'ego Forda. Z kolei dzięki w/w Fiodorowi Winbergowi, który prowadził z Hitlerem szczegółowe rozmowy, przyszły Führer został przekonany, że Związek Sowiecki stanowi „żydowską dyktaturę”. Argumentacja taka wydaje się być wiarygodna biorąc pod uwagę, że jeszcze podczas pobytu w Wiedniu, 1908-1913, Hitler nie był antysemitą, a w czasie I wojny światowej jako żołnierz niemiecki głosił poglądy socjalistyczne, a podczas wygłaszanych przemówień sam siebie nazywał przedstawicielem „uświadomionego klasowo proletariatu”. Zajadle antysemitowskie i antybolszewickie poglądy Hitlera ukształtowały się dopiero pod wpływem *Aufbau* i głoszonych przez te organizacje niemiecko-rosyjskich koncepcji światopoglądowych.

Archiwa rosyjskie

Niestety, duża część materiałów archiwalnych niezbędnych do dalszego badania dziejów organizacji *Aufbau* oraz jej powiązań z Hitlerem i wpływu, jaki biali emigranci rosyjscy mieli na ruch nazistowski znajduje się w trudno dostępnych lub całkowicie zamkniętych dla badaczy archiwach rosyjskich. Przede wszystkim w Centrum Przechowania Zbiorów Historyczno-Dokumentalnych będącym częścią Rosyjskiego Państwowego Archiwum Wojskowego, a także w Służbie Wywiadu Zagranicznego (*Służba Wnieszniej Razwiedki*). Dopiero po ich odtajnieniu będzie można wyciągnąć więcej wniosków odnośnie wpływów *Aufbau* i rosyjskich białogwardystów na kształtowanie się ruchu nazistowskiego w Niemczech. Niezależnie od tego już dziś można jednak uznać, że skrajny rosyjski antysemityzm oraz głoszona przez niego wiara w międzynarodowy spisek żydowskich kapitalistów i żydowskich komunistów, przeciw narodom świata przyczyniła się do podjęcia przez Adolfa Hitlera decyzji o wymordowaniu europejskich Żydów.

Śródtytuły dodane przez Redakcję

COFNIJ SIĘ